

เทปโทรทัศน์กับการเรียนการสอนภาษา

อมรา แสงจันทร์

ปัจจุบันนักการศึกษาในวงการเรียนการสอนได้ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยการใช้สื่อการสอนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนรู้และการสอนภาษาเป็นไปอย่างได้ผล และเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เพราะการใช้สื่อการสอนจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ อยากเรียน และช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่ได้เรียนไปนั้นได้อย่างแม่นยำมากกว่าวิธีการสอนแบบธรรมดา ที่ไม่ใช้สื่อการสอนเลย ผลที่ตามมาก็คือ จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เทปโทรทัศน์ (Video) ก็เป็นหนึ่งในเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ได้เข้ามามีบทบาทมากในการเรียนการสอนภาษา โดยเฉพาะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ สถาบันการศึกษาต่างได้สังเกตเห็นความสำคัญและประโยชน์ของเทปโทรทัศน์ที่จะใช้เพื่อเป็นสื่อการสอน เช่นเดียวกับสื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ เช่น รูปภาพ บัตรคำ วิทยุ แถบเสียง เป็นต้น เพื่อที่จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในประเทศไทย เทปโทรทัศน์ยังไม่ได้มีการใช้กันอย่างแพร่หลายในโรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาต่างๆ อาจเป็นเพราะเหตุว่า สถาบันการศึกษาในประเทศไทยยังไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะจัดสรรให้มีสื่อการสอนชนิดนี้ หรือ บางสถาบันอาจมีแต่ตัวเครื่องบันทึกและโทรทัศน์ แต่ยังไม่ได้นำสิ่งเหล่านี้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ หรือ บทเรียนในเทปโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับการสอนภาษา ยังไม่เป็นที่แพร่หลายถึงแม้ว่าในมหาวิทยาลัยเปิดบางแห่ง จะสามารถผลิตรายการโทรทัศน์ประกอบการสอนรายวิชาต่าง ๆ รวมทั้งวิชาภาษาอังกฤษ แต่เทปโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยเปิดนี้จะเป็นเพียงบทเรียนสำเร็จรูปที่ผู้เรียนสามารถเรียนได้โดยดูจากบทเรียน

ในโทรทัศน์ไปเรื่อย ๆ โดยที่ผู้เรียนไม่สามารถจะหยุดเทปเพื่อที่จะฟังใหม่ในกรณีที่ผู้เรียนฟังบทเรียนไม่ทัน หรือผู้เรียนไม่สามารถซักถามผู้สอนได้เมื่อมีปัญหา ข้อดีของการสอนวิธีนี้ คือ ผู้สอนจะมีเวลาคิดค้นวิธีการสอนต่าง ๆ มีเวลาเตรียมการสอนหรือมีเวลาทำงานวิจัยมากขึ้น ส่วนข้อเสียนี้ ผู้เรียนจะไม่มีโอกาสได้ใกล้ชิดกับผู้สอนเพื่อที่จะซักถามปัญหาและผู้สอนก็จะไม่ทราบว่าผู้เรียนมีปัญหาในตำแหน่งใดบ้าง เป็นต้น การใช้เทปโทรทัศน์ที่เป็นบทเรียนสำเร็จรูปนี้ จะตรงข้ามกับการใช้เทปโทรทัศน์ที่ผู้เขียนจะได้กล่าวในบทความนี้ เพราะการสอนภาษาโดยใช้เทปโทรทัศน์ในบทความนี้จะเน้นบทบาทของผู้สอนที่จะนำเทปโทรทัศน์มาใช้สอนในห้องเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนภาษาเป็นไปอย่างได้ผล และมีประสิทธิภาพสูงสุด

ความสำคัญของเทปโทรทัศน์กับการเรียนการสอนภาษา

ก่อนที่จะได้กล่าวถึงวิธีการและขั้นตอนในการสอนภาษาโดยใช้เทปโทรทัศน์ ผู้เขียนใคร่ขอกล่าวถึงความสำคัญของเทปโทรทัศน์ กับการเรียนการสอนภาษาจากนักการศึกษาบางท่านที่ได้เขียนบทความและได้ทำการวิจัยแล้วว่า เทปโทรทัศน์นี้เป็นสื่อการสอนที่เป็นประโยชน์อย่างมาก ดังนี้

Jane Willis (1983) ได้กล่าวว่าเทปโทรทัศน์ในปัจจุบันได้กลายเป็นสื่อการสอนที่ทันสมัยและใช้มากกับการเรียนการสอนภาษา เขาได้ยกตัวอย่างสื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์จากการวิจัยของ Macknight (1981) ว่า ครูผู้สอนชอบและให้ความสำคัญกับเทปโทรทัศน์ในการใช้เป็นสื่อการสอน เพราะเทปโทรทัศน์สามารถที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจบทเรียน และแสดงให้ผู้เรียนเห็นการนำภาษามาใช้กับสภาพการณ์ที่เหมาะสมและเป็นจริง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเห็นการใช้ภาษาที่เจ้าของภาษาใช้อยู่ในชีวิตจริง ถ้ามองในแง่ของผู้เรียน การดูภาพที่เคลื่อนไหวจากเทปโทรทัศน์ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาในบริบท (context) ได้ง่ายและเร็วขึ้นมากกว่าการฟังจากแถบบันทึกเสียงอย่างเดียว¹ ส่วน John McGovern (1983) ก็ได้กล่าวว่า การเรียนภาษาจากเทปโทรทัศน์เป็นประสบการณ์ที่มีชีวิตชีวาและน่าสนใจมากกว่าแถบบันทึกเสียงเช่นกัน²

¹ Jane Willis, "The Role of the Visual Element in Spoken Discourse: Implications for the Exploitation of Video in EFL Classroom" in *Video applications in English Language Teaching*, ed. John McGovern, Pergamon Press 1983. p. 30

² John McGovern, "Type of Video Software: A user's experience", *Video Applications in English Language Teaching*. ed. John McGovern, Pergamon Press 1983. p. 58

ประโยชน์จากการใช้สื่อการสอนเทปโทรทัศน์

เทปโทรทัศน์เป็นสื่อที่นิยมใช้กันมากในห้องเรียนภาษาต่างประเทศ โดยอาจสรุปให้เห็นถึงข้อดีของเทปโทรทัศน์ได้ดังนี้

ข้อดีของเทปโทรทัศน์

1. สามารถใช้ในห้องเรียนที่มีแสงสว่างได้ ทำให้สะดวกต่อการจัดบันทึกต่าง ๆ
2. เมื่อเครื่องเทปโทรทัศน์ทำงาน จะมีเสียงเงียบไม่เป็นการรบกวนสมาธิของผู้เรียน และผู้สอน
3. ขึ้นตอนการทำงานและการใช้เทปโทรทัศน์สะดวกและไม่ซับซ้อน
4. เทปโทรทัศน์รุ่นใหม่จะมีตัวเลขบอกเพื่อช่วยในการหาฉากที่ต้องการได้แม่นยำกว่า
5. สามารถใช้ได้กับผู้เรียนกลุ่มเล็ก ๆ หรือใช้เป็น self-study ได้
6. เทปโทรทัศน์เป็นสื่อการสอนที่มีความสามารถรอบตัว เช่น
 - 6.1 ถ่ายเทปได้
 - 6.2 อัดรายการจากโทรทัศน์
 - 6.3 อัดรายการที่ทำขึ้นเอง

นอกจากข้อดีของเทปโทรทัศน์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังพอสรุปประโยชน์ที่จะได้รับการใช้สื่อการสอนเทปโทรทัศน์ ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ผู้เรียนเห็นภาพที่เคลื่อนไหว ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายและเร็วขึ้น เช่น การบันทึกขบวนการทดลองต่าง ๆ ในด้านวิทยาศาสตร์ ยกตัวอย่างเช่น ผู้สอนต้องการสอนการอ่านเรื่อง The Collection of Oxygen Over Water หากผู้สอนได้ให้ผู้เรียนมองเห็นภาพการทดลองในห้องปฏิบัติการจริง ๆ ในเทปโทรทัศน์และมีข้อความเขียนอธิบายไว้ได้ภาพ ก็จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจการอธิบายการทดลองนั้นได้เร็วขึ้นกว่าการอ่านจากบทความอย่างเดียว
2. ทำให้ผู้เรียนจำสิ่งที่เรียนได้แม่นยำ ยกตัวอย่างเช่น หากผู้สอนจะสอนหัวข้อในการสนทนาเรื่อง Asking for Things และอธิบายแต่เพียงว่า เมื่อผู้เรียนต้องการเข้าไปซื้อของในร้าน ผู้เรียนต้องใช้โครงสร้างของภาษาดังนี้ เช่น

Could I have please ?

I'd like some

Do you have any_____?

บางครั้งผู้เรียนอาจจำโครงสร้างเหล่านี้ไม่ได้ เพราะไม่มีอะไรที่จะมาช่วยในการจำ นอกจากใช้วิธีการท่องเป็นนกแก้วนกขุนทองอย่างเดียว แต่ถ้าผู้เรียนได้เห็นภาพการสนทนาระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายของในร้าน ภาพเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนจำโครงสร้างภาษาเหล่านี้ได้ดีกว่าและแม่นยำกว่าการที่ผู้เรียนไม่ได้มองเห็นภาพ การใช้ภาษาหรือโครงสร้างของภาษาในสถานการณ์นั้น ๆ เลย

3. ทำให้เกิดแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียน โดยปกติแล้วการสอนภาษาในห้องเรียนผู้สอนจะไม่สามารถนำสถานการณ์จริง ๆ มาให้ผู้เรียนได้เห็นการใช้ภาษาในชีวิตจริงในห้องเรียนได้ โดยวิธีนี้ผู้สอนก็จะสอนไปตามตัวหนังสือที่ปรากฏในบทเรียน บางครั้งก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในบทเรียน แต่ถ้าผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงและจากเจ้าของภาษาจริง ๆ ในบทโทรทัศน์ก็จะทำให้ผู้เรียนมีแรงกระตุ้นและสนใจในบทเรียน นอกจากนี้บทเรียนในเทปโทรทัศน์ก็ยังจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากลองใช้ภาษาในบทเรียนนั้นๆ พูดคุยกับเพื่อนในชั้นเรียนได้ด้วย

4. ทำให้ผู้เรียนเห็นการใช้ภาษาของผู้คนที่อยู่ร่วมกันในสังคม รวมทั้งการเลือกใช้ภาษา (social registers) ให้เหมาะสมกับบทบาท สถานภาพของบุคคลในสังคม ผู้เรียนจะได้เห็นภาพในเทปโทรทัศน์ว่า บทสนทนาอันเกิดขึ้นที่ไหน ใครพูดกับใครในฐานะอะไร สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อการเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบุคคลในสังคม เช่น การสอนการขออนุญาต ถ้าหากเป็นลูกจ้างพูดกับนายจ้าง ผู้เรียนก็จะได้เห็นภาพลูกจ้างพูดขออนุญาตกับนายจ้างว่า

I was wondering if I could possibly have the rest of the day off. ในขณะที่เดียวกันในอีกฉากหนึ่ง พี่จะพูดขออนุญาตกับน้องว่า Let's have a day off. เป็นต้น

5. ทำให้ผู้เรียนได้เห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ (settings) และปฏิกริยาโต้ตอบของตัวละคร (interactions) ซึ่งไม่สามารถที่จะนำเข้ามาในห้องเรียนได้จากการใช้หนังสือเรียนธรรมดา เช่น ฉากในสถานีรถไฟ ฉากงานเลี้ยง เป็นต้น

6. ทำให้ผู้เรียนได้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง Verbal และ Non-verbal Communication เช่น ลักษณะท่าทาง (gesture) การสื่อสารกันทางสายตา (use of eye contact) การเปลี่ยนอากัปกิริยา (Changes in posture) เป็นต้น หรือบางครั้งผู้เรียนจะได้เห็นการแสดงท่าทาง โดยที่เจ้าของภาษาไม่ต้องใช้คำพูดเลย ยกตัวอย่างเช่น การแสดงท่าทางของเลขานุการ เพื่อให้ผู้มาพบนายจ้างทราบว่า นายจ้างกำลังคอยแขกอยู่ห้องไหน การแสดงการสื่อสารกันโดยไม่ใช้คำพูดนั้นในแต่ละวัฒนธรรมของแต่ละประเทศนั้นจะแตกต่างกันออกไป ถ้าผู้เรียนได้ดูเทปโทรทัศน์ที่แสดงโดยเจ้าของภาษา ผู้เรียนก็จะได้เรียนรู้ว่า การสื่อสารกันโดยไม่ใช้คำพูดของเจ้าของภาษา และของประเทศของผู้เรียนนั้นต่างกัน หรือเหมือนกันอย่างไร

7. ทำให้ผู้เรียนได้เห็นถึงการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและทัศนคติของตัวละครที่แสดงออกทางสีหน้า (facial expressions) เช่น การให้ความร่วมมือหรือไม่ร่วมมือ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เป็นต้น

8. ทำให้ผู้เรียนได้เห็นถึงลักษณะเฉพาะ ประเพณี วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา (socio-cultural features) ซึ่งปรากฏอยู่ในเทปโทรทัศน์นั้น ๆ

จากประโยชน์ดังกล่าวข้างต้น เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้เห็นว่า การใช้สื่อการสอนเทปโทรทัศน์ควรจะเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการเรียนการสอนภาษาปัจจุบัน และควรจะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้เทปโทรทัศน์เป็นสื่อการสอนที่สำคัญชนิดหนึ่งเพื่อสามารถนำสื่อการสอนชนิดนี้มาใช้ได้อย่างเต็มที่ อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนภาษาให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น

เทคนิคในการเตรียมการสอนด้วยเทปโทรทัศน์

แม้ว่าเทปโทรทัศน์จะมีข้อดีอยู่มากแต่การนำเทปโทรทัศน์มาใช้ในห้องเรียนนั้นจะประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอน ผู้เรียนได้เรียนรู้และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนวางไว้หรือไม่ขึ้นอยู่กับบทเรียนในเทปโทรทัศน์และความชำนาญ ความคล่องแคล่วและเทคนิคในการสอนของผู้สอนที่จะควบคุมการสอนโดยใช้บทเรียนในเทปโทรทัศน์นั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่ผู้สอนจะใช้เทปโทรทัศน์โดยวิธีการเปิดบทเรียนให้ผู้เรียนดูไปเรื่อย ๆ แล้วเปลี่ยนบทบาทของ

เทปโทรทัศน์ให้เป็นผู้สอนแทนนั้น จะทำให้ผู้เรียนเบื่อ และมีความรู้สึกว่าได้เรียนรู้อะไรจากบทเรียนนั้นเลย เพราะวิธีการดังกล่าวก็เหมือนกับการดูรายการโทรทัศน์ธรรมดา ๆ ภายในบ้านนั่นเอง ฉะนั้นสิ่งที่ผู้สอนควรคำนึงถึงเมื่อใช้เทปโทรทัศน์ในการเรียนการสอน คือ

1. ผู้สอนจะต้องเลือกบทเรียนในเทปโทรทัศน์เฉพาะ โปรแกรมที่เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนเท่านั้น ทั้งนี้ได้หมายความว่า บทเรียนในเทปโทรทัศน์ทุกชนิดจะใช้กับผู้เรียนทุกระดับได้
2. เมื่อเลือกโปรแกรมได้แล้ว ผู้สอนจะต้องศึกษาบทเรียนในโทรทัศน์นั้นก่อนที่จะนำไปใช้ในห้องเรียน เพื่อจะได้ทราบว่าผู้สอนจะต้องอธิบายอะไรก่อนล่วงหน้าและอะไรที่จะต้องอธิบายตามมา และจะใช้กิจกรรมอะไรในแต่ละช่วงตอนของโปรแกรมนั้น
3. ผู้สอนจะต้องเตรียมตัวเองให้คุ้นเคยกับเครื่องเทปโทรทัศน์ตลอดจนการใช้ปุ่มต่างๆ ให้คล่องแคล่ว
4. ผู้สอนสามารถใช้เทปโทรทัศน์ควบคู่กับสื่อการสอนอย่างอื่น เช่น กระดานดำ บัตรคำ แถบประโยค หรือแม้กระทั่งเครื่องฉายข้ามศีรษะ ตัวอย่างเช่น ผู้สอนอาจหยุดเทปและถามผู้เรียนว่าในการพูดเพื่อแสดงการขอร้อง ผู้แสดงในฉากนี้ใช้ประโยคหรือคำพูดอย่างไร หลังจากได้คำตอบแล้ว ผู้สอนอาจแสดงประโยคที่บอกการขอร้องนั้นโดยใช้แถบประโยคหรือเขียนอธิบายบนกระดานได้

นอกจากนี้ยังมีเทคนิคปลีกย่อยอื่น ๆ ที่ใช้กับการสอนโดยใช้เทปโทรทัศน์อีก เช่น

1. ผู้สอนอาจใช้คำถามหรือการถามตอบ เพื่อสำรวจว่าผู้เรียนเข้าใจฉาก (scenes) ลักษณะนิสัยตัวละคร (characters) หรือไม่
2. ผู้สอนอาจใช้วิธีการเปรียบเทียบฉากต่าง ๆ ในบทเรียนในเทปโทรทัศน์นั้นว่า แต่ละฉากมีการใช้ภาษาที่บอกหน้าที่ (functions) เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร
3. ผู้สอนอาจหยุดเทปเพื่อสอนศัพท์โครงสร้างของภาษา ประเพณีวัฒนธรรม หรือรายละเอียดอื่น ๆ
4. ผู้สอนอาจใช้ low-speed เพื่อเน้น non-verbal elements เช่น ท่าทาง (gestures) พฤติกรรม (behavior) ของตัวละคร

5. ผู้สอนอาจใช้วิธีให้ผู้เรียนใช้การคาด เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงออก เช่น ตัวละครในฉากนั้นจะใช้คำพูดโต้ตอบอีกคนหนึ่งว่าอย่างไรหรือการโต้ตอบโดยใช้ประโยคบอกหน้าที่ (function) ในภาษาว่าอะไร เป็นต้น

6. ผู้สอนอาจใช้กิจกรรมที่เป็น group work, pair work หรือเป็น role play เช่น ให้ผู้เรียนแสดงเป็นตัวละครในเรื่อง หรือผู้เรียนอาจแต่งบทสนทนาขึ้นเองโดยใช้หัวข้อเรื่องเดิมก็ได้

7. ผู้สอนอาจใช้ jigsaw techniques คือ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะมีข้อมูล (information) ที่ต่างกัน แต่ละกลุ่มจะไม่เห็นข้อมูลของกันและกัน แล้วนำข้อมูลนั้นมาแลกเปลี่ยนกันเพื่อจะประกอบกันเข้าเป็นรูปร่าง หรือเป็นภาพ ดังเช่น ภาพที่นำมาต่อกันเป็น jigsaw ยกตัวอย่างเช่น แบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกจะดูเฉพาะภาพกลุ่มที่ 2 ฟังเฉพาะเสียง กลุ่มที่ดูเฉพาะภาพจะเป็นผู้ที่ตั้งคำถามถามกลุ่มที่ฟังเสียง คำถามนั้นอาจเป็นคำถามประเภท yes/no questions โดยให้กลุ่มที่ฟังเสียงตอบคำถาม หลังจากถามตอบกันเป็นที่พอใจแล้ว ผู้สอนจะให้ผู้เรียนในกลุ่มที่ถามคำถามหรือกลุ่มที่ดูเฉพาะภาพเป็นผู้เล่าว่าเกิดอะไรขึ้นในเทปหรือละครเรื่องนั้น

ขั้นตอนในการสอนโดยใช้เทปโทรทัศน์

ขั้นตอนในการสอนโดยใช้เทปโทรทัศน์โดยทั่ว ๆ ไปจะมีขั้นตอนดังนี้¹

1. **Preparation for viewing** เป็นขั้นตอนที่จะเตรียมตัวผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนอาจใช้คำถาม ถ้ามถึงสภาพเหตุการณ์ (situation) ที่เกิดขึ้นในฉากแรกของโปรแกรมว่า ผู้เรียนคิดว่าเป็นฉากเกี่ยวกับอะไร เป็นอย่างไร เกิดขึ้นที่ไหน และตัวละครแต่ละตัวมีลักษณะเป็นอย่างไร หรือผู้เรียนคิดว่าตัวละครตัวนั้นเป็นใคร ภาษาที่ตัวละครใช้ในฉากนั้นบอกถึงหน้าที่ (function) ของภาษาว่าอะไร ผู้สอนอาจใช้ภาพนิ่ง (freeze frames) เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและถกเถียง (discuss) กันได้ด้วย

2. **First viewing** ผู้สอนให้ผู้เรียนดูภาพครั้งแรก แต่ไม่มีเสียง (silent viewing) และให้ผู้เรียนคาดการณ์และเดาจากภาพว่า ผู้แสดงจะใช้ภาษาโต้ตอบกันอย่างไร หรืออะไรจะ

¹ จากเอกสารประกอบคำบรรยายในหลักสูตร Contemporary English Through Radio & Television ที่ Brighton ประเทศอังกฤษ ซึ่งรายงานในการประชุมคณาจารย์ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดย ผศ. จະฉนิ จันทรพันธุ์

เกิดขึ้นในตอนต่อไป ผู้สอนอาจเปิดเสียงเป็นบางตอน และปิดเป็นบางตอน เท่าที่ผู้สอนเห็นว่าเหมาะสมกับสถานการณ์และความสามารถของผู้เรียน

3. Second viewing ผู้สอนให้ผู้เรียนดูเทปอีกเป็นครั้งที่ 2 ซึ่งมีทั้งเสียงและภาพ เพื่อให้ผู้เรียนจะได้มีโอกาสตรวจสอบดูว่า ที่ผู้เรียนคาดการณ์ต่าง ๆ ในขั้นตอนที่ 2 นั้น ถูกต้องหรือไม่อย่างไร ในขณะที่เดียวกัน ผู้สอนจะมีโอกาสในขั้นตอนนี้สอนและเน้นเนื้อหาที่ต้องการสอน เช่น pronunciation, vocabulary, structure, expressions หรือ patterns ต่าง ๆ ที่ใช้ใน functions ต่าง ๆ

4. Development and exploitation ผู้สอนให้ผู้เรียนนำภาษาที่เรียนในบทเรียนมาใช้ในกิจกรรมซึ่งอาจจัดเป็น pair work, group discussion หรือ role-play ให้เกี่ยวกับหัวข้อสถานการณ์ หรือตัวละครในเรื่อง ผู้สอนอาจเลือกผู้เรียนออกมาแสดงให้เพื่อน ๆ ดูเป็นตัวอย่างหน้าชั้นก็ได้

5. Reinforcement ขั้นตอนนี้สุดท้ายเป็นขั้นตอนในการเสริมแรง เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ใช้ภาษาที่ฝึกมาแล้วในขั้นตอนที่ 3 และหน้าที่ของภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้แม่นยำขึ้น โดยให้ผู้เรียนฟังเฉพาะเสียง และฝึกการใช้ภาษาเหล่านั้นโดยใช้ศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในเทปบทเรียนนั้น

กล่าวโดยสรุป จากบทความนี้ผู้อ่านจะได้ทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เทปโทรทัศน์เป็นสื่อการสอนภาษา ตลอดจนเทคนิคและขั้นตอนการใช้เทปโทรทัศน์ในห้องเรียนว่ามีขั้นตอนและเทคนิคการสอนอย่างไรในการที่ผู้สอนจะใช้เทปโทรทัศน์กับการเรียนการสอนภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้สอนและผู้เรียน ผู้เขียนหวังว่าข้อเขียนนี้คงจะเป็นประโยชน์และเป็นเครื่องช่วยกระตุ้นให้ผู้สอน หรือสถาบันการศึกษา ได้เห็นประโยชน์และความสำคัญของสื่อการสอนดังกล่าว ซึ่งเป็นสื่อการสอนที่ทันสมัยและเป็นทีกล่าวถึงกันอยู่ขณะนี้

ภาคผนวก

ตัวอย่างการสอนโดยใช้เทปโทรทัศน์ จาก เอกสารประกอบการสอนชุด “English in a New Dimension”, Macmillan Publisher and The British Council.

Videoscript

Time

0.00 Some letters are pushed through a letter box. A young girl picks them up and walks into the kitchen where the family is having breakfast.

0.15 Girl : Post's arrived.
She distributes the letters. The boy opens his letter and suddenly smiles

Boy : I've passed!

Mother : Oh, Jim. Well done!

0.45 Father : Congratulations, Jim.
That's wonderful news.

0.52 End of sequence

For Teacher Reference

LANGUAGE : 1 Congratulating

FUNCTIONS : “Well done!”
“Congratulations.”

2 Expressing satisfaction
“That's wonderful news.”

SCENE : A house at breakfast time

CHARACTERS : Man, woman, young boy, young girl

RELATIONSHIPS : Mother/father/son, daughter

REGISTER : Informal

tone : Friendly

VOCABULARY : pass (an examination)

Teaching Suggestions

Stage One: Defining the Context- What is Happening?

1 Before viewing, T writes *pre-viewing questions* on the board and discusses questions with SS. The questions should help focus attention on the context during the first viewing. Suggested pre-viewing questions:

Who are these people?

What are they doing?

What does the girl do?

- 2 View *without sound* the first section only (0.00 to 0.25) until where the girl gives the letter to the boy. SS discuss, in pairs or in groups, the answers to previewing questions. T can write the suggested answers on the board.
- 3 Replay *without sound* the first section. T asks more specific questions:
 What does she pick up?
 What is the mother doing?
 What is the son doing?
 How many letters are there?
 Who does she give them to?
- 4 View *without sound* the second section (0.25 to 0.40) until just before the boy smiles. T asks further questions:
 Does the boy look happy? Or sad? Or worried?
 What do you think the letter says?
 Do you think it is good or bad news?
- 5 View *without sound* the third section (0.40 to end). T asks further questions:
 Is he happy or sad now?
 Why does he smile?
 What do you think the letter says?
 Is it good or bad news?
 Is the rest of the family happy?

Stage Two: Predicting the Language– What are they Saying?

- 1 View *without sound* the whole sequence. Pause during the sequence for T to ask the following questions which will help SS guess what is being said:
 What does the girl say? (0.15)
 What do you think the boy says when he opens the letter? (0.42)
 What do you think the mother and father say to him?
- 2 In pairs or groups, SS try to predict the language spoken in the whole sequence, keeping in mind the answers they have given to the questions above. T can write the suggested answers on the board.

Stage Three: Summarising the Language

T Summarises on the board possible ways of congratulating. For example:

Congratulations!

Well done!

You've done very well!

May I congratulate you. (Formal)

Stage Four: View, Listen and Compare

- 1 Replay the whole sequence *with sound*. T asks SS to look and listen in order to compare what they hear, with their own guesses. Who guessed correctly?
- 2 T asks SS to suggest what they think the boy has passed. Why has he received the result by post? If necessary replay *with sound only* for intensive listening to parts of the dialogue.

Stage Five: Acting the Scene

- 1 SS act out the sequence in groups of four. T monitors the groups and corrects the language and pronunciation if necessary. T chooses one or two groups to provide a model to the other SS.
- 2 SS act out the sequence again but substitute other expressions (from the board in Stage Three) for those in the videoscript. T emphasises which expressions are formal and which are informal.
- 3 T asks SS to act out the sequence again but substitute different good news in the letter. SS themselves can suggest what could be in the letter.
Possible suggestions:
 He has been offered a job.
 He has been promoted.
 His book is going to be published.
 He has won a competition.

Stage Six: Optional Extension Activities

Asking questions T writes the following words or phrases on the board and explains that they are the *answers* to possible questions about the sequence. T plays the sequence again *with sound* and asks SS in pairs to form questions. For example, the question for the first answer might be:

“How many letters are there?”

Three

A teapot

A plant

Because he has passed an exam

Breakfast

หนังสืออ้างอิง

1. Bowen, Belly Morgan. *Look Here! Visual Aids in Language Teaching*. Macmillan Press London, 1982.
2. Edelhoff, Christoph. "Theme-Oriented English Teaching: Text-Varieties, Media, Skills and Project-Work", *The Communicative Teaching of English Principles and an Exercise Typology*. Edited and Translated by Christopher N. Candlin Longman Group Limited, 1978.
3. ELT Documents, 101 (1978) *English for Specific Purposes*. London: The British Council, English Teaching Information Centre.
4. ELT Document, 105 (1979) *The Use of the Media in English Language Teaching*. London: The British Council, English Teaching Information Centre.
5. Geddes, Marich and Sturtridge, Gill (ed). *Video in the Language Classroom*. Heinemann Educational Books, London, 1982.
6. McGovern, John (ed) *Video Applications in English Language Teaching*. Pergamon Press in association with The British Council, 1983.
7. เอกสารจาก The British Council and Video English, *English in a New Dimension*. Macmillan Publishers and The British Council.